

ÅRSRAPPORT ARBEIDET PÅ SEIF

2017

**Oslo-Kristiansand-Ålesund
Trondheim-Bergen-Stavanger-Tromsø**

SELVHJELP for innvandrere og flyktninger

Oslo:
C. J. Hambros plass 7
Pb 6856 St. Olavsplass
0130 Oslo
Tlf.: 22 03 48 30
Fax: 22 11 05 13
seif@seif.no

Kristiansand:
Skippergt. 2
4610 Kristiansand
Tlf.: 38 07 11 77
Fax: 38 02 89 77
kristiansand@seif.no

Ålesund:
Tollbugt. 6
6002 Ålesund
Tlf.: 70 11 55 30
Fax: 70 12 26 23
alesund@seif.no

Trondheim:
Kongensgt. 60
7012 Trondheim
Tlf.: 73 51 71 84
Fax: 73 52 42 08
trondheim@seif.no

Bergen:
Strandgata 6
5013 Bergen
Tlf.: 55 56 09 00
bergen@seif.no

Stavanger:
Øvre Holmegate 23
4006 Stavanger
Tlf.: 51 89 09 90
stavanger@seif.no

ÅRSRAPPORT ARBEIDET PÅ SEIF 2017

Oslo - Kristiansand - Ålesund - Trondheim Bergen – Stavanger - Tromsø

INNHold:

I SEIF Oslo-Kristiansand-Ålesund-Trondheim-Bergen-Stavanger -Tromsø

- **SEIF - en språkmektig gruppe**
- **Totale henvendelser i 2017**
- **Prioriterte områder**
- **Bemanning**
- **Frivillig aktivitet**
- **Finansiering**
- **Samarbeid / kontakt med andre organisasjoner / instanser**
- **Spesiell innsats 2017**
- **Plan og aktiviteter for 2018**

II Statistikker

III En vanlig dag på SEIF

IV Sist men ikke minst: En strategi med logisk og moralsk brist

I

SEIF

**Oslo - Kristiansand - Ålesund
Trondheim - Bergen - Stavanger -
Tromsø**

SEIF - EN SPRÅKMEKTIG GRUPPE

SEIF har medarbeidere fra hele verden. Vi sitter inne med en språkkompetanse som vi benytter oss av, kontorene i mellom, slik at vi sjelden trenger å benytte oss av eksterne tolketjenester.

Her følger en oversikt over våre språkmektige medarbeidere i 2017 (ikke alle medarbeidere som her er nevnt har jobbet i samme tidsperiode):

Oslo:

Gerd: Norsk, engelsk, tysk, fransk, spansk, noe portugisisk og italiensk
Belinda: Spansk, engelsk, fransk og norsk
Djulja: Norsk, serbisk, engelsk og romani.
Hassan: Arabisk, norsk, engelsk og spansk.
Georg: Norsk, engelsk, spansk, noe arabisk og fransk.
Mersida: Norsk, serbisk, engelsk og romani.
Natalija: Latvisk, russisk, engelsk, norsk, noe ukrainsk og hviterussisk.
Joakim: Norsk, engelsk og fransk.
Alzouber: Arabisk og norsk
Nina: Norsk, engelsk og spansk.

Kristiansand:

Lidia: Spansk, engelsk og norsk.
Camilla: Norsk, spansk, engelsk og noe fransk.

Ålesund:

Iwona: Polsk, russisk og norsk.

Trondheim:

Tone: Norsk og engelsk.
Petter: Norsk og engelsk.
Eva: Norsk og engelsk.
Stine: Norsk og engelsk.

Bergen

Kristin: Norsk, engelsk og noe tysk og fransk.
Marie: Norsk og engelsk
Angel: Norsk og engelsk

Stavanger:

Tonje: Norsk, engelsk og noe spansk.
Stine: Norsk, engelsk og arabisk.
Nenne: Norsk og engelsk.

Tromsø:

Seynab: Norsk, somalisk og engelsk
Sunniva: Norsk og engelsk

ÅRSRAPPORT ARBEIDET PÅ SEIF 2017

Total antall henvendelser: 27.639

Antall Nasjonaliteter: 116

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	21.140
Asylsøkere:	1.444
Andre (studenter, turister, etc.):	397
LHBTI:	837
Rom:	31
EU/EØS:	3.117
Innvandrerpolitisk arbeid:	513

DERAV VAR:

Kvinner:	8.609
Menn:	12.712
Familier:	1.121
Barn/ungdom:	4.684

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	3.668
Økonomiske problemer:	475
Bolig:	332
Arbeid:	2.032
Fremmedmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	6.408
Familiiegjenforening:	9.462
Asyl:	1.003
Vold i nære relasjoner:	373
Tvangsekteskap, oppfølging og æresrelatert vold:	2.980
Barn med spesielle behov:	293
Innvandrerpolitisk arbeid:	513

Nasjonaliteter som har henvendt seg i 2017

AFGHANISTAN
ALBANIA
ALGERIE
ANGOLA
ARGENTINA
ARMENIA
ASERBAJDSJAN
AUSTRALIA
BANGLADESH
BHUTAN
BELGIA
BOLIVIA
BOSNIA
BRASIL
BULGARIA
BURUNDI
CANADA
CHILE
COLOMBIA
COSTA RICA
CUBA
DANMARK
DEN DOMINIKANSKE REP.
ECUADOR
EGYPT
EKVATORIAL GUINEA
ELFENBENKYSTEN
EL SALVADOR
ENGLAND
ERITREA
ETIOPIA
ESTLAND
FILIPPINENE
FRANKRIKE
GAMBIA
GEORGIA
GHANA
GUATEMALA
GUINEA
HELLAS
HONDURAS
HVITERUSSLAND
INDIA
IRAK
IRAN
ISLAND
ISRAEL
ITALIA
JORDAN
KAMBODSJE
KAMERUN
KASAKHSTAN
KENYA
KINA
KIRGISISTAN
KONGO (DR)
KOSOVO
KROATIA
KURDISTAN
KYPROS
LATVIA
LIBANON
LIBERIA
LIBYA
LITAUEN
MADAGASKAR
MAKEDONIA
MALAYSIA
MAROKKO
MAURITANIA
MEXICO
MONTENEGRO
MYANMAR (BURMA)
NAMIBIA
NEPAL
NIGERIA
NORGE
PAKISTAN
PALESTINA
PERU
POLEN
PORTUGAL
ROM-FOLKET (SIGØYNERE)
ROMANIA
RUSSLAND
RWANDA
SENEGAL
SERBIA
SIERRA LEONE
SLOVAKIA
SLOVENIA
SOMALIA
SPANIA
SRI LANKA
STATSLØSE
SUDAN
SVERIGE
SYRIA
SØR AFRIKA
TADSIKISTAN
TANZANIA
THAILAND
TSJEKKIA
TSJETSJENIA
TUNISIA
TURKMENISTAN
TYRKIA
TYSKLAND
UGANDA
UKRAINA
UNGARN
URUGUAY
USA
USBEKISTAN
VENEZUELA
VIETNAM
ZIMBABWE
YEMEN
ØSTERRIKE

SEIF - prioriterte områder:

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) er en landsdekkende organisasjon, med for tiden kontorer i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim, Bergen, Stavanger og Tromsø. Årsrapporten 2017 inneholder tallmateriale fra de forskjellige kontorer.

Målgrupper:

Innvandrere og flyktninger bosatt i kommunene, både nyankomne og de med flere års botid, og ungdom, barn av 1. generasjon innvandrere og flyktninger. De fleste innvandrere- og flyktninggrupper benytter seg av vårt kontor.

Målsetting med tiltaket:

Hovedmålet ved vårt arbeid er hjelp til selvhjulpenhet. Arbeidsmetoden er å være tilgjengelig, og holde et åpent kontor hvor de som har behov for det kan henvende seg, uten timeavtale, og få råd og veiledning når problemene dukker opp. Gjennom grundig informasjon, råd og veiledning, finner de hjelpesøkende selv løsninger på praktiske problemer, når problemene dukker opp. Bare slik oppnås *selvhjulpenhet* og reell integrering i det nye samfunnet, et mål som også er prioritert i den offentlige debatten.

Prioriterte områder:

Ivaretagelse av flyktnings og innvandreres rettigheter.

Særlig fokus på situasjonen for kvinner.

Vold i nære relasjoner.

Supplering til det offentlige tjenestetilbudet.

Rådgiving og konkret bistand i enkeltsaker.

Særlig satsing på ungdom / tvangsekteskap og æresrelatert vold.

Bistand til familier med barn med spesielle behov.

Satsing på Rombefolkning i Norge. (sigøynere)

Fokus på å ivareta særskilte problemstillinger blant lhbt i med innvandrere/ flyktningbakgrunn.

Rådgivning og konkret bistand til arbeidsinnvandrere.

Juridisk bistand og rettighetsarbeid for barn med lang oppholdstid.

Juridisk bistand og rettighetsarbeid for flyktninger uten ID-papirer.

Ivaretagelse av flyktnings og innvandreres rettigheter:

Arbeidet vårt her består i å fokusere på prinsipielle spørsmål, både ovenfor myndighetene og gjennom offentlig debatt. I tillegg bistår vi den enkelte som henvender seg til våre kontorer.

Særlig fokus på situasjonen for kvinner:

I 2017 kom **38 %** av alle henvendelsene til våre kontorer fra kvinner alene eller sammen med familien. Vi har her ikke tatt med de unge jentene blant ungdommen som henvendte seg til SEIF.

Supplering til det offentlige tjenestetilbud:

På den ene siden, bistår vi våre brukere med hjelp til utfylling av skjemaer med nødvendige vedlegg, oversettelser og forklaring på vedtak og skriv fra det offentlige, henvisning til rette instans, oppfølging av saker og utforming av klager. Slik hjelper vi vår brukergruppe til å nå frem og oppnå like rettigheter.

På den andre siden, blir SEIF i stor grad benyttet som kunnskapsbank av både offentlige instanser, advokater og andre frivillige organisasjoner. Offentlige kontorer, f.eks. Nav,

barnevern, skoler, kriesentra, m.m. kontakter oss også for informasjon og råd i enkeltsaker, på områder hvor vi har opparbeidet spisskompetanse.

Rådgivning og konkret bistand i enkeltsaker:

Arbeidet har strukket seg over de fleste områder: Arbeid og bolig, skole og videreutdanning, sosial- og trygdeetat, utlendingsrett, likningskontor, m.m..

Særlig satsing på ungdom

Etter utgivelsen av regjeringens Handlingsplan mot tvangsekteskap, desember 1998, begynte SEIF i 1999 å arbeide systematisk med ungdom fra hjem med innvandrere/flyktningbakgrunn og spesielt med problemet arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang, gjennom arbeidet i tiltaket *"Mellom Barken og Veden"* Behovet for oppfølging av de unge etter brudd med familien viste seg å være betydelig og i 2003 påbegynte vi prosjektet *«Veien videre- oppfølging»*. Ved å henvende oss til ungdommen med tilbud om informasjon og praktisk hjelp til problemløsning, er målsetningen å bevisstgjøre dem om rettigheter og rettsvern i det norske samfunnet.

Denne bevisstgjøringen ser vi som avgjørende for en reell integrering og en reell følelse av trygghet og tilhørighet i det norske samfunnet.

Vårt omfattende arbeid blant de unge i 2017 blir utdypet i rapportene *"Mellom Barken og Veden"* og *"Veien Videre – Oppfølging" 2017*.

Bistand til familier med barn med spesielle behov.

I 2015 påbegynte vi tiltaket *«Våre barn skal med»*. Vi informerer her familien om rettigheter, hjelpetilbud og bistand til å følge opp saken i skole og andre offentlige instanser. Dette arbeidet blir utdypet i rapporten *«Våre barn skal med» 2017*.

Satsing på Rombefolkning i Norge(sigøynere)

I 2003 påbegynte vi tiltaket *"En plass i samfunnet – også for meg"*. Vi har i tiltaket basert oss på den arbeidsmetoden som kjennetegner vårt arbeid i SEIF.

Målsetningene i prosjektet: Bekjempelse av analfabetisme blant barn, ungdom og unge voksne, arbeid mot arrangerte ekteskap mellom mindreårige, arbeid mot at barn føder barn, arbeid for å bedre kvinnens livssituasjon og stilling i Rom-miljøet, arbeid mot diskriminering, arbeid for å opprette et kulturhus for Rom-folket, for å nevne de sentrale målsetningene. En annen sentral målsetning har vært å drive et konkret arbeid rettet mot politiske og offentlige instanser med mål om å få i stand tilpassede tiltak rettet mot gruppen.

Selv om SEIF ikke mottok bevilgninger for dette arbeidet i 2017, bistår vi rom, de fleste kvinner og ungdom som oppsøker oss for problemløsninger.

Fokus på å ivareta særskilte problemstillinger blant lhbt med innvandrere/flyktningbakgrunn.

SEIF bistår her hovedsakelig 3 grupper lhbt: asylsøkere fra land hvor lhbt blir straffeforfulgt eller sosialt fordømt; lhbt som kommer til Norge for å gifte seg med herboende; barn av 1. generasjon innvandrere/flyktninger som blir fordømt av familie og miljø på grunn av sin legning.

Pågangen fra lhbti er etter hvert blitt betydelig, og i årsrapporten «**Likeverd**» 2017 blir vårt arbeid blant lhbti utdypet.

Bemanning:

Oslo-kontoret var i 2017 jevnt over bemannet med 9 personer med vidt forskjellig språklig og kulturell bakgrunn. I Kristiansand var kontoret bemannet med 2 personer, i Ålesund hadde vi 1 medarbeider, Trondheimskontoret hadde 2 medarbeidere, i Bergen 3 medarbeidere, i Stavanger 2 og i Tromsø 2 medarbeider.

Omfanget av den frivillige aktiviteten:

Det kreves omfattende kunnskap og grundig opplæring av våre medarbeidere for å utføre arbeidet. Det er derfor umulig i særlig grad å benytte seg av frivillig innsats fra personer med noen timer per uke til rådighet i fritiden. Våre medarbeidere har fulltidsjobb, og mottar en svært beskjeden lønn mens de arbeider på SEIF. Dette medfører en betydelig andel frivillig innsats fra våre ansatte medarbeidere. Vi initierer også til en betydelig frivillig innsats, ved at de som mottar veiledning og hjelp i neste omgang råder og veileder venner og bekjente i sin språkgruppe. Vi opplever en ganske utstrakt kunnskapsformidling innad i de forskjellige innvandrere- og flyktningmiljøer. Tidligere brukere stiller også, på frivillig basis, med sin språkkompetanse hvis vi har behov for den. Det nedlegges mellom 50 – 80 timer med frivillig arbeid hver uke på landsbasis. Denne frivillige innsatsen, både fra medarbeidere i SEIF og blant forhenværende hjelpesøkende er betydelig og danner grunnlaget for at vi kan opprettholde virksomheten.

Finansiering:

Selvhjelp for innvandrere og flyktninger (SEIF) er etter hvert blitt en reell landsdekkende organisasjon med kontorer i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim, Bergen, Stavanger og Tromsø.

I 2017 bevilget IMDI kroner 2.350 000,- til driftsstøtte for alle våre kontorer.

Oslo kommune bevilget kr. 249 000,- til drift av vårt Oslo-kontor. Likeledes bevilget Kristiansand kommune kr. 150 000,- til vårt kontor der. Trondheim kommune bevilget 450.000,- og Stavanger kommune kroner 291.000,- til de lokale SEIF- kontorene. I tillegg mottok vi kr. 5.000 fra Hå kommune som bidrag til vårt kontor i Stavanger. Tromsø kommune bevilget 98.00

Som støtte til videreføringen av vårt arbeid blant de unge, mottok vi kroner 2 475.000,- fra Bufdir, til tiltaket ” *Mellom barken og veden* ” og ” *Veien Videre – oppfølging* ”. Bufdir delfinansierte prosjektet ” *Likeverd* ” med kr. 285.000,-. Tiltaket « *Våre barn skal med* » mottok 225.000,- fra Bufdir, mens prosjektet « *På egne ben* » mottok kr 350.000 fra IMDI.

Samarbeid med andre organisasjoner og instanser:

SEIF er en reelt landsdekkende organisasjon med kontorer rundt om i landet. Gjennom vårt arbeid i over 30 år har vi opparbeidet et betydelig kontaktnett med en lang rekke offentlige og private instanser, organisasjoner, advokater, fagkyndig ekspertise, m.m. I 2017 har SEIF samarbeidet på sak med alt fra NAV, skatteetaten, UDI, politi, skoler, flyktningkonsulenter, advokater, helsestasjoner, bare for å nevne noen. I vårt særskilte arbeid med kvinner har vi i tillegg hatt samarbeid med krisesentra og advokater. I vår satsning på ungdom, har vi samarbeidet med en lang rekke ungdomsskoler, videregående skoler, barnevern- og NAV, helsestasjoner, krisesentra, politi, utenriksstasjoner, m.m. I 2017 opplevde vi i som forgående

år at offentlige instanser på landsbasis kontaktet SEIF for råd og bistand i enkeltsaker, og vi mottok i den forbindelse hele delegasjoner (barnevern, advokat, lærer og den unge det gjaldt) for bistand og samarbeid i krisesaker, i tillegg til at vi reiste og besøkte ungdom og offentlige etater rundt om i landet for å finne løsninger i enkeltsaker. I vårt arbeid med lhbt-samarbeidet vi med en rekke offentlige instanser, i tillegg til et nært samarbeid med Skeiv Verden. Vi bidro også med innledninger på en rekke møter og seminarer i regi av frivillige organisasjoner og offentlige etater/departementer.

Spesiell innsats i 2017:

Saker i rettsapparatet:

SEIF har i 2017 bistått i flere prinsipielle saker i rettsapparatet. Dette dreier seg om gruppesøksmål om reisebevis (ID-Papirer) for flyktninger med innvilget asyl i Norge, saker med personer som har flyktet fra hjemlandet på grunn av fare for forfølgelse, på grunn av seksuell legning, en sak om såkalt «pro forma» ekteskap, hvor utlendingsmyndighetene har lagt til grunn at ekteskapet er reellt for kvinnen i Norge, men ikke for mannen hennes, og saken til en syrisk jente som ble sittende alene igjen med barn da moren og søsknene hennes fikk innvilget familiegjenforening med faren i Norge.

Felles for alle sakene er at UNE har valgt å avgjøre dem uten å behandle saken i nemnd med personlig fremmøte, altså uten å møte den eller de det gjelder. At UNE velger å behandle sakene slik er mildt sagt uheldig, og fører til at det ikke finnes andre alternativer enn å gå til retten for å få saken behandlet.

Gruppesøksmålet om ID-papirer er beskrevet under, og er nå vunnet både i tingrett og lagmannsretten. Staten anket til Høyesterett hvor de delvis vant fram høsten 2017, og saken ankes nå til Den Europeiske menneskerettsdomstolen i Strasbourg.

Sakene om forfølgelse på grunn av seksuell legning har det til felles at de har avslag fordi UNE ikke tror vedkommende faktisk er homofil, en vurdering UNE har gjort uten noensinne å møte eller snakke med vedkommende. Dette er også personer som anerkjente sexologer og psykologer er overbevist om faktisk er homofile. Flere av dem har også hatt samboere av samme kjønn som bekrefter forholdet. Dette dreier seg om et par saker, hvor utfallet hittil har gått alle veier og flertallet av sakene er anket og ikke rettskraftig avgjort.

I saken om pro formaekteskap, ser vi et mønster i at norske kvinner umyndiggjøres av utlendingsmyndighetene ved at de rett frem skriver at de tror på kvinnes intensjoner, men de tror mannen hennes bare vil lure henne for å få oppholdstillatelse. Dette sier UNE uten å ha møtt verken mannen eller kvinnen. I saker hvor herboende er mann, blir tilsvarende søknader innvilget av UDI og UNE. Vi har derfor sett det som et viktig likestillings spørsmål å bistå i en slik sak. Paret det gjelder fikk medhold i tingretten, staten prioriterte å anke saken, men vi fikk nylig en enstemmig dom fra Borgarting lagmannsrett som slo fast at statens vedtak er feil.

Videre har vi sett problemstillingen med unge jenter som blir sittende igjen som flyktninger i tredjeland, og som har blitt giftet bort for å bli beskyttet mot for eksempel IS, da gifte jenter i Syria hadde mindre risiko for å bli kidnappet til IS-brud enn de ugifte. I 2017 ble vi oppsøkt av en syrisk familie hvor mor og søsken var innvilget familiegjenforening med far i Norge, mens datteren på 17 hadde fått avslag fordi hun angivelig var gift. Det dreide seg ikke om et juridisk bindende ekteskap, men i den delen av Syria familien kom fra, hadde IS vært på bruderov, og familien mente derfor det var tryggest at jenta ble gift. Tatt situasjonen i den delen av Syria da i betraktning, er dette et rasjonelt valg. Jenta ble sittende alene igjen med barn, og UNE mente derfor at hun ikke var «uten ektefelle eller samboer», og nektet henne å bli med mor og storebror til far i Norge. Mannen til jenta hadde stukket av, og han hadde dessuten behandlet henne dårlig den korte tiden de faktisk var sammen. UNE sto fast på sitt vedtak. Vi tok derfor saken til retten, og vant i tingretten. For en gangs skyld valgte UNE å ikke anke, slik at dommen nå er rettskraftig.

Noen av sakene har vært ført i samarbeid med advokat Mads Andenæs, andre i samarbeid med advokat firmaet Roli. Arbeidet nytter.

Familiegjenforening:

Det gis ikke fri rettshjelp til familiegjenforening. SEIF har gjennom mange års arbeid på feltet opparbeidet solid spisskompetanse, og er den landsdekkende organisasjonen som bistår flest mennesker med familiegjenforening. En lang rekke frivillige organisasjoner og offentlige instanser, slik som kommuner, politi og utlendingsmyndighetene, henviser de enkelte med behov for hjelp på området til SEIF.

I 2017 mottok vi hele **9462** henvendelser for hjelp til familiegjenforening, som søknader, klager og innhenting av nødvendig dokumentasjon.

Utlendingsmyndighetene:

I tillegg til familiegjenforening, bistår SEIF i en rekke andre saker med utlendingsmyndighetene, slik som visum, arbeidstillatelse, reisebevis, statsborgerskap, EU-innvandring, med mer.

I 2017 mottok vi totalt **6408** henvendelser for bistand og rådgivning i utlendings saker. Dette representerer en økning i henvendelser på rundt **10 %** sammenlignet med året før.

Vold i nære relasjoner:

Helt siden opprettelsen av SEIF har vi fokusert spesielt på situasjonen til mishandlede utenlandske kvinner med eventuelle barn. § 53 i utlendingsloven, som skal sikre mishandlede utenlandske kvinner rett til fortsatt opphold i Norge etter å ha forlatt mishandleren, er et direkte resultat av flere års politisk kamp, hvor SEIF, sammen med en håndfull andre frivillige organisasjoner og enkeltpersoner arbeidet for å forbedre rettsikkerheten for denne gruppen kvinner. Til tross for at lovverket er på plass, erfarer vi at UDI og UNE tolker det så strengt at mange kvinner forblir i mishandlingsforhold og at flere av kvinnene som bryter ut får avslag på søknad om oppholdstillatelse. Her er det nødvendig med en videre mobilisering for sikre mishandlede utenlandske kvinner rett til å bryte med mishandleren uten å frykte deportasjon.

I 2017 mottok vi **373** henvendelser som omhandlet vold i nære relasjoner.

Tvangsekteskap/ æresrelatert vold:

I 2017 deltok SEIF, som i foregående år, med innlegg på seminarer rundt om i landet, i tillegg til flere møter med innspill og grasroterfaring med problemstillingen. Vi mottok også et betydelig antall henvendelser fra studenter med forespørsel om bakgrunnsmateriale og tallmateriale. I tillegg ble vi kontaktet av en rekke offentlige instanser for råd og veiledning i enkeltsaker. Vi ble også kontaktet av barnevern for bistand i enkeltsaker.

På området tvangsekteskap og æresrelatert vold, ble SEIF i 2017 kontaktet av media for bakgrunnsmateriale, direkte deltagelse i programmer og for å få kontakt med de ungdommene det gjelder.

I 2010 skjedde det store forandringer i SEIFs arbeidssituasjon når det gjaldt ungdom på flukt fra tvangsekteskap og æresrelatert vold. Kriseleilighetene rundt om i landet som SEIF og

Røde Kors hittil hadde disponert, ble tatt over av Bufdir og skulle nå disponeres av IMDIs Kompetanseteam. Arbeidet med bistand i den første fasen til ungdom på flukt fra tvangsekteskap ble overtatt av offentlige opprettede prosjekter i de større bykommunene.

SEIFs arbeid med ungdom i krise- krisesituasjoner er derfor blitt tyngre og mer komplisert. I 2017 kunne SEIF bare få plassert en ungdom i det offentlige botilbudet. Dette har flere grunner: Botilbudet var til tider fullt, de unge passet ikke inn, den unge kunne ikke ta imot tilbudet i en bestemt by av sikkerhetsmessige grunner, den unge var f.eks student og hadde mulighet til studentbolig, eller at den unge ikke ønsket å bli henvist til det offentlig bo- og støttetilbudet. "Ola og Kari Nordmann" stilte med kriseboliger, og ellers måtte vi bistå de unge med å finne bolig på det åpne markedet rundt om i landet. I tillegg måtte vi hjelpe de unge i deres nødvendige kontakt med det offentlige hjelpeapparatet, politi, skoler, advokat, NAV, sikkerhetstiltak, m.m., som i forgående år.

Grunnen til at flere unge ikke ønsket å bli henvist til det offentlige bo- og støttetilbudet var at dette tilbudet var blitt svært byråkratisert, noe som var blitt kjent blant de unge. De unge som søkte hjelp der ble henvist til krisesenter, hvor de ble sittende i flere uker eller måneder i påvente av politiets sikkerhetsvurdering og deretter i påvente av plass i det offentlige botilbudet. I disse månedene er hele livet deres blitt satt på vent. Ikke kan de gå på skole, ikke kan de arbeide. Flere av de unge gir opp og drar tilbake til familien. I tillegg fikk vi klare signaler fra krisesentra om at de ikke ønsket å være oppsamlingsentral for ungdom på vent.

I 2017 bistod vi **47** ungdommer i krise- krise. I tillegg mottok vi **4684** henvendelser fra ungdom for info og råd angående tvangsekteskap, oppfølging etter flukt fra familie eller for bistand på vidt forskjellige andre områder (bolig, skole, skjemaer, familieforening, m.m.) Dette er en økning i antall henvendelser på **60%** fra året før! Store deler av oppfølgingen av de unge var i samarbeid med det offentlige bo- og støttetilbudet, da særlig i Nord-Norge

I realiteten fungerer nå to parallele tilbud til unge berørt av problematikken tvangsekteskap, æresrelatert vold og negativ sosial kontroll. Det ene er det offentlige bo- og støttetilbudet disponert av Bufdirs kompetanseteam. Det andre tilbudet er SEIFs lavterskeltilbud, hvor det er enklere for de unge å henvende seg, også utenom kontortiden. Der det er mulig, samarbeider SEIF med det offentlige tilbudet, men der det av diverse årsaker ikke er mulig, bistår SEIF de unge i krise på landsbasis og i samarbeid med lokalt hjelpeapparat. Dette ser vi som svært positivt, da bistanden når ut til langt flere ungdommer med behov for hjelp.

I årsrapporten "*Mellom Barken og Veden*" og "*Veien videre*" 2017 utdyper vi vårt arbeid med ungdommen.

***Våre barn skal med* – rettighetsarbeid blant innvandrerfamilier med barn med spesielle behov:**

SEIF har opplevd en markant økning i antall henvendelser fra innvandrer- og flyktningfamilier med barn med spesielle behov siden vi påbegynte prosjektet våren 2015. Totalt har vi mottatt **293 henvendelser** på landsbasis fra **8 ulike nasjonaliteter**. Dette er en økning av antall henvendelser på **21%** sammenlignet året før og viser at behovet for dette tilbudet til innvandrere – og flyktninger familier er betydelig.

Henvendelsene dreier seg i hovedsak om familier som henvender seg til SEIF for bistand i forbindelse med barn i skolepliktig alder og deres behov for tilrettelagt spesialundervisning.

Her har SEIF blant annet bistått med direkte kontakt med relevante offentlige instanser som skole, PPT, utdanningsetaten, fylkesmannen, samt andre instanser som leger og spesialisthelsetjenesten. SEIF har også i enkelte saker bistått familiene gjennom vår deltagelse i ansvarsgruppemøter og således har vi blitt en viktig samarbeidspart. Gjennom vårt arbeid i disse sakene har vi erfart hvor komplisert systemet fortøner seg for disse foreldrene og hvor utfordrende det kan være å oppnå samordnede og koordinerte resultater. SEIF har i disse sakene forsøkt å «avlaste» foreldrene gjennom praktisk bistand som f.eks. skriving av brev, utfylling av søknader og utarbeidelse av klager i de sakene der det har vært nødvendig. Under hele denne prosessen har de også fått informasjon om relevante lover og regler.

Vi har også mottatt en rekke henvendelser som dreier seg om søknader og klager vedrørende stønader, ytelser, avlastningsordninger og nødvendige hjelpemidler.

Den tredje typen henvendelser dreier seg om praktisk bistand i familiegjenforeningssaker der funksjonshemmede barn enten oppholder seg i Norge eller søker familiegjenforening med herboende foreldre. Henvendelsene her dreier det seg først og fremst om rådgivning, anmodninger om prioritering pga kroniske sykdommer og/eller alvorlige tilstander og direkte kontakt med utlendingsmyndigheter i enkeltsaker.

SEIF har også mottatt henvendelser fra flyktningfamilier med barn med utviklingshemning som oppholder seg på norske mottak. Det dreier seg om familier som er blitt innvilget oppholdstillatelse i Norge, men som ennå ikke har fått bosettingskommuner. Det er svært belastende for enhver familie med barn å bo over lengre tid på asylmottak, men det er særdeles vanskelig og utfordrende for de familiene med barn med nedsatt funksjonsevne. Disse barna får ikke alltid det tjenestetilbudet de har krav på og mangler det nødvendige hjelpeapparatet rundt seg selv og sine familier. I disse sakene har vi vært i kontakt med IMDi og anmodet om en snarest mulig bosetting av disse familiene. Vi har erfart at problemet ikke ligger hos IMDi, men hos kommunene rundt om i landet som vegrer seg for å ta imot disse familiene, da de fremstår som svært kostbare. SEIF har uttalt seg i media om diskrimineringen disse barna med nedsatt funksjonsevne blir utsatt for.

Fokus på å ivareta særskilte problemstillinger blant lhbti med innvandrere/flyktningbakgrunn:

I 2017, som i foregående år, har lhbt henvendt seg til SEIF for råd, veiledning og praktisk bistand på området inngåelse av partnerskap og påfølgende familiegjenforeningsaker. SEIF har også blitt det stedet asylsøkende lhbt fra land hvor homofili er forbudt ved lov eller hvor situasjonen for lhbt er uholdbar, henvender seg til. I tillegg henvendte homofil ungdom fra familier med innvandrere- og flyktningebakgrunn seg til SEIF på grunn av familiens og miljøenes mangel på aksept av deres seksuelle legning.

Mange av de hjelpesøkende lhbt kom med kompliserte problemstillinger som krevde både kunnskap og tid for å bistå på en skikkelig måte. I 2017 mottok vi hele **837** henvendelser fra lhbti. Dette utgjør en økning på hele **41%**. I rapporten *"Likeverd"* 2017 blir vårt arbeid blant lhbti utdypet.

De siste årene har vi opplevd økt pågang fra ugandiske borgere som har søkt asyl i Norge på grunn av legning. Uganda har en svært streng lovgivning mot LHBTI, og forholdene er så ille at utlendingsmyndighetene innvilger ugandere asyl så sant utlendingsmyndighetene legger til grunn at vedkommende faktisk er LHBTI. Utlendingsmyndighetene har likevel i flere saker

lagt til grunn at det ikke har medført risiko å bli eksponert som homofil i såvel ugandisk som norsk presse. I desember 2015 reiste to medarbeidere fra SEIF til Kampala, hvor vi blant annet møtte ugandiske organisasjoner som jobber på feltet. Vi vil i løpet av 2018 arbeide videre med de kontaktene og den kunnskapen vi tilegnet oss i Uganda. I tillegg opplevde vi en økning av henvendelser fra LHBTI med bakgrunn fra Midtøsten.

Arbeidsinnvandring:

Det dreier seg her om arbeidsinnvandrere fra Øst- og Syd-Europa. På grunn av de økonomiske problemene og tiltagende arbeidsledighet i en rekke europeiske land, har vi opplevd en betydelig økning i henvendelser fra arbeidsinnvandrere. I 2016 mottok vi **3117** henvendelse fra arbeidsinnvandrere på landsbasis.

Denne gruppen hjelpesøkende har behov for bistand på en rekke områder: familieetablering med plass i barnehage og skole; råd og veiledning om rettigheter og plikter, arbeid med mer. Informasjonsbrosjyrer fra det offentlige viser seg ofte ikke å bli forstått og manglende språkkompetanse på NAV og andre offentlige kontorer resulterer i at denne gruppen oppsøker SEIF- kontorene.

Arbeidslivskriminalitet og sosial dumping:

De fleste arbeidsinnvandrerne er ikke fagorganiserte, og mange trenger bistand etter grov utnyttelse på arbeidsplassen.

Typiske problemer er:

- Ingen lønn / for lite lønn
- Ulovlig oppsigelser / muntlige oppsigelser
- Manglende kontrakt / ulovlig kontrakt
- Manglende lønsslipp og lønsslipp for lønn som ikke er utbetalt.
- Manglende innberetning av skatt som arbeidsgiver har trukket fra lønn.
- Pålagt arbeid i langt flere timer enn det betales lønn for.
- Trusler fra arbeidsgiver eller noen arbeidsgiver har hyret inn, både om vold og om søksmål.
- Farlige arbeidsforhold og manglende sikring
- Uakseptable boforhold i f.eks byggebransjen

Vår erfaring er at en arbeidstaker står uten mulighet til å hevde sine rettigheter overfor arbeidsgiver, uten å få hjelp til dette. Arbeidsgivere svarer ofte ikke på henvendelser og lønnskrav fra arbeidstaker, og arbeidstakere blir ofte møtt med trusler fra arbeidsgiver, da både trusler om søksmål og trusler om vold.

Men med konkret bistand oppnås resultater. Dette er et ressurs- og tidkrevende arbeid. Mange av de som oppsøker SEIF har allerede forsøkt hos andre organisasjoner og i fagforbund. Mange har også en høy terskel for å oppsøke offentlige myndigheter og politi.

SEIF bistår konkret med representasjon i enkeltsaker med:

- Lønnskrav
- Bestride ulovlige oppsigelser
- kontakt med skattemyndigheter angående hva som faktisk er innberettet av skatt.
- Følge med i forhandlingsmøter

- Bistå med sak i forlikrådet om dette er nødvendig, og følge med den enkelte i møte.
- Sende konkursvarsel og – begjæring.
- Kontakt med advokat når dette viser seg nødvendig.
- Samarbeid med fagforbund i enkeltsaker hvor dette er aktuelt.
- Hjelp til å anmelde eventuelle trusler til Politi.
- Kontakt med arbeidstilsynet om farlige arbeidsforhold
- Følge med den enkelte i eventuelle rettsaker

Regjeringen har satset på et tverretattlig apparat og lanserte i begynnelsen av 2015 en 22-punkts plan for bekjempelse av arbeidslivskriminalitet. Ingen av punktene dreier seg om bistand til ofrene for arbeidslivskriminalitet. SEIF er punktet som mangler i regjeringens plan, og er det stedet hvor ofre for sosial dumping får konkret bistand, hjelp og representasjon.

I 2016 mottok SEIF for første gang tilskudd fra IMDI til arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Den økonomiske støtten fra IMDI fortsatte også i 2017.

Plan for tiltak og aktiviteter i 2018:

Ad kontinuitet:

Vi vil i 2017 forsøke å opprettholde omfang og kvalitet på vårt arbeid ved samtlige avdelingskontorer. Dette innebærer at vi vil fortsette å bistå de hjelpesøkende til å bli selvhjulpne, gjennom problemløsning i samarbeid med den det gjelder, på vidt forskjellige områder. Vi vil fortsatt legge vekt på vår innvandrerkvinnepolitiske profil, slik at SEIF fortsetter å være det stedet kvinner og ungdom kan henvende seg i tillit.

Reelt landsdekkende tilbud:

SEIF er i dag en reell landsdekkende organisasjon som mottar henvendelser fra hele landet for informasjon og veiledning. Med svært knappe midler, har vi maktet å opprettholde aktiviteten ved våre kontorer i Oslo, Kristiansand, Ålesund, Trondheim, Bergen og Stavanger. I tillegg åpnet vi i 201 nok et avdelingskontor i Tromsø. Vi vil forsøke å opprettholde den høye aktiviteten ved våre 7 arbeidsplasser i tiden fremover.

Hjelp til selvhjulpenhet:

SEIF vil fortsette sitt arbeid med bistand i enkeltsaker på alle områder, nevnt i vår årsrapport. Vi vil legge vekt på en videre god kontakt med de offentlige instanser hvor våre brukergrupper henvender seg, for å utveksle erfaringer og tilse at våre brukere oppnår de beste løsninger i sin kontakt med det offentlige hjelpeapparatet.

Vi vil fortsatt bruke størsteparten av vår kapasitet på hjelp til **selvhjulpenhet** i enkeltsaker. Dette fordi det er her behovet er størst og tilbudet minst.

SEIF – en uavhengig organisasjon:

Samtidig vil vi fortsette å legge avgjørende vekt på vår uavhengige stilling som frivillig organisasjon. Vi må fortsette vårt arbeid som voktere av rettferdighet og likeverd overfor våre brukergrupper. Vi må også fremdeles våge å si i fra når vi opplever kritikkverdig behandling

av enkeltmennesker i offentlige instanser eller mot innføring av regelverk eller praksis som rammer utsatte grupper – selv om dette skulle gi negative utslag hos bevilgende myndigheter.

Kvinnepolitisk profil – rollemodeller:

Vi følger en kvinnepolitisk profil, både når det gjelder ansettelse av våre ledere i organisasjonen og ved rekruttering av medarbeidere ved de forskjellige avdelingene. Det kan her nevnes at samtlige avdelingskontorer er ledet av kvinner og flesteparten med innvandrer- og flyktningbakgrunn. Dette er muligens årsaken til den store andelen henvendelser fra kvinner.

Vårt eksterne styre er også ledet av en kvinne, som sammen med medarbeiderne utgjør gode rollemodeller for de kvinnene som henvender seg til våre kontorer.

Vi vil videreføre denne kvinnepolitiske profilen i 2018.

SEIF - en deltager i den offentlige debatt:

Som landets største organisasjon på området, vil SEIF bidra i den offentlige debatten og det politiske og opinionsdannende arbeidet, når det gjelder våre nye borgere. Med vår høye aktivitet over hele landet og vår spisskompetanse på flere områder, er pågangen fra media etter hvert blitt betydelig. Vi opplever henvendelser fra både aviser, tidsskrifter, radio og tv fra både inn- og utland, med forespørsel om bakgrunnsinformasjon, kommentarer, intervjuobjekter og direkte deltagelse i programmer og artikler. Vi vil fortsette dette arbeidet i 2018.

Ungdommen – tvangsekteskap/æresrelatert vold:

Vi vil i 2018 fortsette vår satsing med ungdom i Norge, fra familier med innvandrer- og flyktningbakgrunn.

På grunn av det store behovet på landsbasis for oppfølging av de unge som har måttet bryte med sine familier for å komme seg ut av situasjoner med tvang og vold, ansatte SEIF i 2016 en ny medarbeider i Tromsø. Denne medarbeideren vil samarbeide med det offentlige hjelpeapparatet i de nordlige fylkene når det gjelder bistand og oppfølging av de unge der.

Vi vil fortsette arbeidet med å bistå ungdom til å unngå arrangerte ekteskap under større eller mindre grad av tvang og æresrelatert vold. Erfaringene viser også at ungdomsgenerasjonen ikke bare henvender seg til SEIF angående ekteskap, men har et stort behov for informasjon, råd og hjelp på en rekke områder. SEIF har derfor utvidet sin aktivitet blant ungdomsgenerasjonen, for å imøtekomme de særskilte behovene i denne gruppen.

SEIF vil som frivillig og uavhengig organisasjon fortsette å være et lavterskel tilbud til de unge. Vi vil i 2018 kjempe for at de unge ikke møter veggen i byråkratiske irrganger og at hjelpeapparatet blir tilpasset de unge og ikke omvendt. SEIF vil ellers fortsette sitt gode samarbeid med de offentlige instansene rundt om i landet i arbeidet med de unge på flukt fra tvang og vold.

Vi har mottatt klare signaler fra BLD/Bufdir om at de ønsker et bedre samarbeid mellom det offentlige apparatet opprettet for å bistå de unge og de frivillige organisasjonene med spisskompetanse på området, da spesielt med henblikk på oppfølging av de unge. Vi ser fram til et enda tettere samarbeid på området i 2018.

Vold i nære relasjoner:

De hjelpesøkende i denne kategorien er mishandlede utenlandske kvinner, mishandlede menn og mishandlede barn. Det kan også være foreldre som er mishandlet av sine barn eller vold mellom søsken og andre familiemedlemmer.

Vi har valgt å skille mellom ofre for vold i nære relasjoner og ofre for æresrelatert vold. Dette for å markere at det dreier seg om to forskjellige problemområder som krever spesielle problemløsninger. En påfallende forskjell som vi kan nevne er at vold i nære relasjoner oftest foregår innenfor hjemmets fire vegger og blir forsøkt holdt hemmelig for omverden. Det er forbundet med skam å mishandle sine barn, sin kvinne eller sine foreldre. Æresrelatert vold, derimot, kan også bli utført innenfor hjemmets fire vegger, men skjer ofte med støtte, høyt press eller forståelse fra storfamilie og sosialt miljø. Problemløsninger i slike saker krever et nivå av kultur- og sikkerhetskompetanse.

Vi vil i 2018 fortsette vår bistand til ofre for vold i nære relasjoner. Vi vil også fortsette vårt europeiske samarbeid med våre tsjekkiske samarbeidsorganisasjoner, ProFem og Association for integration and migration, for utveksling av erfaringer og tiltak i arbeidet mot vold i nære relasjoner.

Rom-folket:

Som vi har utdypet i alle våre rapporter fra prosjektet *"En plass i samfunnet–også for meg*«, blir det ikke arbeidet systematisk for en reell løft for å bedre romfolkets livssituasjon i Norge. Siden 2015 har Oslo kommune valgt å ikke innvilge videre støtte til vårt prosjekt. Dette finner vi svært beklagelig. Likevel vil SEIF, med svært knappe ressurser, arbeide videre blant Rom og bistå de kvinnene, ungdommene og barna som fortsetter å henvende seg til SEIF. Vi vil fortsette å fokusere spesielt på situasjonen for kvinnene og barna i miljøet.

Vi vil også fortsette arbeidet med å få rombarnas situasjon opp på den politiske dagsorden.

Fokus på å ivareta særskilte problemstillinger blant lhbti med innvandrere/flyktningbakgrunn:

Som det går fram av rapporten tallmaterialet, mottok vi i 2017 hele **837** henvendelser fra denne gruppen. Vi har nok en gang registrert et betydelig antall henvendelser fra lhbti med innvandrere/flyktningbakgrunn for råd, veiledning og praktisk bistand på en rekke områder. Dette er et tidkrevende arbeid som krever spisskompetanse, noe vi har opparbeidet i SEIF etter flere års arbeid med denne gruppen.

SEIF har etablert et godt samarbeid med Skeiv Verden og FRI for å kunne bistå lhbt på en best mulig måte. I 2017 bistod SEIF også lhbti i saker for rettsapparatet. Vi vil også i samarbeid med Skeiv verden sette fokus på lhbti-flyktnings manglende rett til familiejenforening.

Vi vil fortsette vårt arbeid blant lhbti i 2018.

Arbeidsinnvandring:

Denne gruppen hjelpesøkende er nyankomne, med liten eller ingen norskkunnskap, ofte med liten tradisjon til å tilegne seg informasjon gjennom skriftlig materiale. Mange bor under direkte ubeboelige forhold, blir ofte utnyttet på arbeidsmarkedet, blir utsatt for usaklige oppsigelser og slavelønninger som enkelte ganger heller ikke blir utbetalt. Så lenge de

offentlige instansene på landsbasis ikke er rustet til å ivareta denne gruppens rettigheter, vil de i økende grad henvende seg til SEIF. SEIF mottok i 2016 for første gang ressurser fra IMDi for å bistå denne store, nye gruppen hjelpesøkende. Og midlene ble videreført i 2017. I 2018 har imidlertid IMDI avslått vår søknad om videre økonomisk støtte til tiltaket, da de mener at arbeidet med denne gruppen hjelpesøkende faller inn under SEIFs kjernevirksomhet og bør derfor finansieres av SEIFs knappe driftsmidler.

Europeisk samarbeid:

Gjennom samarbeidet med nordiske frivillige organisasjoner har vi etablert et kontaktnett som vi bruker i praksis i enkeltsaker, der hvor et offer for æresrelatert vold, tvangsekteskap eller vold i nære relasjoner av sikkerhetsmessige grunner må flytte til et nytt land. Vi har allerede hatt gode erfaringer ved benyttelse av dette nettverket, og vil fortsette dette nordiske samarbeidet i 2018.

Vi har også utvidet vårt kontaktnett til et europeisk samarbeid, og da med spesiell fokus på vold i nære relasjoner. Vi vil her spesielt nevne vår kontakt og samarbeid med tjekkiske organisasjonene ProFem og Association for integration and migration.

Informasjonsmøter med kvinner:

I 2014 påbegynte vi prosjektet ” *Oss kvinner i mellom*”. Møtene med kvinner rundt om i landet fra en lang rekke nasjonaliteter ble en umiddelbar suksess, og vi ønsker å fortsette dette arbeidet i 2018, da med fokus på barnevernet. Dette arbeidet er avhengig av videre midler fra Bufdir.

Barn med spesielle behov:

Arbeidet i prosjektet består av informasjon, råd og praktisk bistand til foreldre med barn med spesielle behov. Norske foreldre med barn med spesielle behov har vanskeligheter med å finne fram i systemet slik at barna får den bistanden de har behov for. Foreldre med innvandrerbakgrunn har enda større vanskeligheter med dette. Vi har allerede mottatt flere henvendelser, og vi forutser at etterhvert som tilbudet blir kjent vil vi ha stor pågang på landsbasis.

Det dreier seg her om et pionerprosjekt blant innvandrer- og flyktningemiljøene, som vi vil fortsette i 2018, avhengig av videre økonomisk støtte fra Bufdir.

ID-løse med oppholdstillatelse:

Stadig flere mennesker i Norge ender av ulike årsaker med å måtte leve et liv i Norge uten ID-dokumenter. Dette dreier seg også om mange med oppholdstillatelse i Norge.

Manglende ID-papir gjør det kort fortalt umulig å fungere normalt i samfunnet. Det blir umulig å åpne bankkonto, ta førerkort, reise m. m. Det er dessuten krav om bankkonto for motta både lønn og studielån, og det er krav til ID kort i en rekke yrker, alt fra renhold til helsepersonell.

SEIF påbegynte i 2014 organiseringen av et gruppesøksmål mot staten, bestående av voksne og barn som alle har det til felles at Norge har anerkjent dem som flyktninger med et reelt beskyttelsesbehov og innvilget oppholdstillatelse med flyktningestatus. Samtidig er alle nektet

reisebevis og ID papirer på grunn av angivelig tvil om identitet, selv barn født på norsk sykehus.

Søksmålet kom opp for Oslo Tingrett høsten 2015, med pro bono bistand fra Advokat Mads Andenæs. Tingretten kom til at samtlige av de 7 saksøkerne har krav på reisebevis. Til tross for store saksmengder hos utlendingsmyndighetene, valgte de å prioritere å anke denne dommen. Saken kom opp i for lagmannsretten i 2017, som også kom til at saksøkerne hadde krav på reisebevis. Utlendingsmyndighetene valgte enda engang å anke dommen, til Høyesterett, men denne gangen bare for 3 av de 7 saksøkerne. Saken for Høyesterett gikk høsten 2017, og dette var første gang at FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) opptrådte for norsk rett med egen advokat, da til støtte for vår side.

Til tross for dette kom flertallet i Høyesterett til at statens praksis med å nekte reisebevis ved ID-tvil er lovlig, men de kom til at UNE hadde vurdert identiteten til 1 av de 3 som hadde saken i Høyesterett feil. Høyesterett mente at de praktiske problemene dette medfører for flyktningene det gjelder er et alvorlig problem som må løses politisk, men at det å gi reisebevis ikke var løsningen.

Vi kan ikke se at politikerne har fulgt opp Høyesteretts uttalelser.

Uansett betyr dette at 5 av 7 i gruppesøksmålet vant sakene sine på at UNE har vurdert bevisene feil rundt den enkeltes identitet. Når flertallet vant på dette grunnlaget i vår sak, er det rimelig innlysende at bevisene er vurdert feil i en del andre saker også.

Vi gir ikke opp kampen, og Høyesteretts dom ankes nå inn for Den Europeiske Menneskerettsdomstolen (EMD) i Strasbourg. Vi gir ikke opp kampen selv om den er lang!

II

Statistikk

SEIF OSLO 2016

Totalt antall henvendelser: 10.749

Antall nasjonaliteter: 105

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	6.956
Asylsøkere:	1.041
Andre (studenter, turister, etc.):	160
LHBT:	556
Rom:	31
EU/EØS:	1.771
Innvandrerpolitisk arbeid:	234

DERAV VAR:

Kvinner:	3.653
Menn:	5.062
Familier:	531
Barn/ungdom:	1.269

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	1.195
Økonomiske problemer:	298
Bolig:	249
Arbeid:	1.747
Utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	1.998
Familiegjenforening:	3.172
Asyl:	674
Vold i nære relasjoner:	237
Tvangsekteskap, oppfølging og æresrelatert vold:	783
Barn med spesielle behov:	162
Innvandrerpolitisk arbeid:	234

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SEIF OSLO 2016

AFGHANISTAN	LATVIA
ALBANIA	LIBANON
ALGERIE	LIBERIA
ANGOLA	LIBYA
ARGENTINA	LITAUEN
ARMENIA	MAKEDONIA
ASERBAJDSJAN	MAROKKO
BANGLADESH	MAURITANIA
BELGIA	MEXICO
BOLIVIA	MONTENEGRO
BOSNIA	MYANMAR
BRASIL	NAMIBIA
BULGARIA	NEPAL
BURUNDI	NIGERIA
CHILE	NORGE
COLOMBIA	PAKISTAN
COSTA RICA	PALESTINA
CUBA	PERU
DANMARK	POLEN
DOMINIKANSKE REP.	PORTUGAL
ECUADOR	ROM-FOLKET (SIGØYNERE)
EGYPT	ROMANIA
ELFENBENKYSTEN	RUSSLAND
EL SALVADOR	RWANDA
ENGLAND	SENEGAL
EMIRATENE	SERBIA
ERITREA	SIERRA LEONE
ETIOPIA	SLOVAKIA
ESTLAND	SOMALIA
FILIPPINENE	SPANIA
FRANKRIKE	SRI LANKA
GAMBIA	STATSLØSE
GEORGIA	SUDAN
GHANA	SVERIGE
GUATEMALA	SYRIA
GUINEA	TADSIKISTAN
HELLAS	TANZANIA
HONDURAS	THAILAND
HVITERUSSLAND	TSJEKKIA
INDIA	TSJETSJENIA
IRAK	TUNISIA
IRAN	TYRKIA
ISRAEL	TYSKLAND
ITALIA	UGANDA
JORDAN	UKRAINA
KAMERUN	UNGARN
KASAKHSTAN	USA
KENYA	UZBESKISTAN
KINA	VENEZUELA
KIRGISISTAN	VIETNAM
KONGO (DR)	YEMEN
KOSOVO	ZIMBABWE
KROATIA	
KYPROS	

SEIF KRISTIANSAND 2017

Totalt antall henvendelser: 3.464

Antall nasjonaliteter: 74

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	3.180
Asylsøkere:	45
Andre (studenter, turister, etc.):	72
Lhbt:	5
EU/EØS:	52
Innvandrerpolitisk arbeid:	110

DERAV VAR:

Kvinner:	1.081
Menn:	1.854
Familier:	208
Barn/ungdom:	211

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	659
Økonomiske problemer:	32
Arbeid:	4
Utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, Statsborgerskap, utvisning, etc.):	1.837
Familiegjenforening:	741
Asyl:	36
Vold i nære relasjoner:	38
Tvangsekteskap/æresrelatert vold:	5
Barn med spesielle behov:	2
Innvandrerpolitisk arbeid:	110

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SEIF KRISTIANSAND 2017

AFGHANISTAN	MAKEDONIA
ALBANIA	MAROKKO
ALGERI	MYANMAR
ANGOLA	NEPAL
ARMENIA	NIGERIA
AUSTRALIA	NORGE
AZERBAIJAN	PAKISTAN
BANGLADESH	PALESTINA
BRASIL	POLEN
BELGIA	PORTUGAL
BULGARIA	ROMANIA
BURUNDI	RUSSLAND
CHILE	SERBIA
COLOMBIA	SOMALIA
CUBA	SPANIA
EGYPT	SLOVAKIA
ENGLAND	SRI LANKA
ERITREA	STATLØS
ETIOPIA	SUDAN
FILIPPINENE	SVERIGE
FRANKRIKE	SYRIA
GANA	TAJIKISTAN
GUINEA	THAILAND
HVITERUSSLAND	TSJETSJENIA
INDIA	TSJEKKIA
IRAK	TUNISIA
IRAN	TYRKIA
ITALIA	TYSKLAND
JORDAN	UGANDA
KAMBODSJA	UKRAINA
KAMERUN	UNGARN
KINA	USA
KONGO	USBEKISTAN
KOSOVO	VENEZUELA
KROATIA	VIETNAM
LIBANON	YEMEN
LIBERIA	
LITAUEN	

SEIF ÅLESUND 2017

Totalt antall henvendelser: 1.512

Antall nasjonaliteter: 27

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	228
Asylsøkere:	13
Andre:	32
EU/EØS:	1.239

DERAV VAR:

Kvinner:	439
Menn:	1.027
Familier:	21
Barn/ungdom:	25

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	1.079
Økonomiske problemer	8
Bolig:	31
Arbeid:	122
utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	83
Familiegjenforening:	170
Asyl:	13
Tvangsekteskap/ æresrelatert vold:	1
Vold i nære relasjoner:	5
Barn med spesielle behov:	0

Nasjonaliteter som oppsøkte SEIF Ålesund 2017:

AFGHANISTAN
BUTHAN
ECUADOR
ERITREA
ETIOPIA
IRAK
KONGO
KROATIA
KURDISTAN
LIBYA
LITAUEN
MAROKKO
MEXICO
MYANMAR
NEPAL
NIGERIA
NORGE
PERU
POLEN
RUSSLAND
SOMALIA
STATLØS
SUDAN
SYRIA
THAILAND
TYSKLAND

SEIF TRONDHEIM 2017

Totalt antall henvendelser: 2.952

Antall nasjonaliteter: 46

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	2.733
Asylsøkere:	42
Andre (studenter, turister, etc.):	47
Lhbt:	27
EU/EØS:	41
Innvandrerpolitisk arbeid:	62

DERAV VAR:

Kvinner:	1.052
Menn:	1.471
Familier:	55
Barn/ungdom:	312

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	322
Økonomiske problemer:	31
Arbeid:	33
utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, Statsborgerskap, utvisning, etc.):	301
Familiegjenforening:	2.040
Asyl:	32
Tvangsekteskap/æresrelatert vold:	84
Vold i nære relasjoner:	47
Innvandrerpolitisk arbeid:	62

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SEIF TRONDHEIM 2017

AFGHANISTAN	LIBANON
ALBANIA	LIBERIA
ALGERIE	LIBYA
ANGOLA	MAROKKO
BURUNDI	MYANMAR
CHILE	NIGERIA
CUBA	NORGE
DOMINIKANSKE REP	PALESTINA
ECUADOR	POLEN
ENGLAND	ROMANIA
ELFENBENKYSTEN	RUSSLAND
ERITREA	SIERRA LEONE
ETIOPIA	SOMALIA
ESTLAND	SRI LANKA
FILIPINENE	SUDAN
GAMBIA	SYRIA
GHANA	SØR AFRIKA
GUINEA	UKRAINA
INDIA	USBEKISTAN
IRAK	VENEZUELA
IRAN	VIETNAM
ISRAEL	YEMEN
KENYA	
KONGO	

SEIF BERGEN 2017

Totalt antall henvendelser: 3.547

Antall nasjonaliteter: 69

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	3.412
Asylsøkere:	54
Andre (studenter, turister, etc.):	9
Lhbt:	14
EU/EØS:	18
Innvandrerpolitisk arbeid:	40

DERAV VAR:

Kvinner:	1.252
Menn:	1.840
Familier:	58
Barn/ungdom:	357

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	166
Økonomiske problemer:	156
Bolig:	37
Arbeid:	50
Utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	1.110
Familiegjenforening:	1.839
Asyl:	45
Tvangsekteskap/æresrelatert vold:	73
Vold i nære relasjoner:	31
Innvandrerpolitisk arbeid:	40

NASJONALITETER SOM OPPSØKTE SEIF AVD. BERGEN 2017

AFGHANISTAN	MYANMAR
ARGENTINA	NIGERIA
AUSTRALIA	NORGE
BOSNIA	PAKISTAN
BULGARIA	PALESTINA
BRASIL	PERU
BURUNDI	POLEN
CANADA	PORTUGAL
CHILE	ROMANIA
COLOMBIA	RUSSLAND
DEN DOMINIKANSKE REPUBLIKK	SENEGAL
EGYPT	SINGAPORE
ENGLAND	SOMALIA
ERITREA	SPANIA
ESTLAND	SRI LANKA
ETIOPIA	SUDAN
FILIPPINENE	SYRIA
GAMBIA	SØR-AFRIKA
GHANA	THAILAND
GUINEA	TSJEKKIA
IRAK	TUNISIA
IRAN	TYRKIA
ITALIA	TYSKLAND
KAMERUN	UKRAINA
KENYA	UNGARN
KINA	URUGUAY
KONGO	USA
KROATIA	VENEZUELA
LIBANON	VIETNAM
LIBERIA	ZIMBABWE
LITAUEN	YEMEN
MADAGASCAR	ØSTERRIKE
MAKEDONIA	
MAROKKO	

SEIF STAVANGER 2017

Totalt antall henvendelser: 3.368

Antall nasjonaliteter: 61

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	2.944
Asylsøkere:	246
Andre (studenter, turister, etc.):	70
Lhbt:	10
EU/EØS:	56
Innvandrerpolitisk arbeid:	42

DERAV VAR:

Kvinner:	1.113
Menn:	1.449
Familier:	148
Barn/ungdom:	616

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	342
Økonomiske problemer:	49
Bolig:	40
Arbeid:	75
Utlendigsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	1.073
Familiegjenforening:	1.492
Asyl:	201
Vold i nære relasjoner:	15
Tvangsekteskap/æresrelatert vold:	29
Innvandrerpolitisk arbeid:	42

Nasjonaliteter som oppsøkte SEIF Stavanger 2017:

AFGHANISTAN	LITAUEN
ALBANIA	MALI
ALGERIE	MAROKKO
AZERBAJAN	MEXICO
BOLIVIA	MYANMAR
BOSNIA-HERZEGOVINA	NIGERIA
BRASIL	NORGE
BULGARIA	PAKISTAN
BURUNDI	PALESTINA
BUTHAN	PHILIPPINENE
CHILE	POLEN
DANMARK	ROMANIA
DEN DOMINIKANSKE REP	RUSSLAND
ETIOPIA	SENEGAL
ERITREA	SIERRA-LEONE
GHANA	SOMALIA
GUINEA	SPANIA
INDIA	SRI LANKA
IRAK	SUDAN
IRAN	SVERIGE
JORDAN	SYRIA
KAMERUN	THAILAND
KINA	TSJETSJENIA
KIRGISISTAN	TURKMENISTAN
KONGO	TYRKIA
KROATIA	TYSKLAND
KUWAIT	UGANDA
LATVIA	USBEKISTAN
LIBANON	VENEZUELA
LIBERIA	YEMEN
LIBYA	

SEIF TROMSØ 2017

Totalt antall henvendelser: 2.047

Antall nasjonaliteter:12

GRUPPERING:

Innvandrere/flyktninger:	1.790
Asylsøkere:	3
Andre (studenter, turister, etc.):	7
LHBT:	222
EU/EØS:	25
Innvandrerpolitisk arbeid:	

DERAV VAR:

Kvinner:	19
Menn:	9
Familier:	100
Barn/ungdom:	1.894

SAKSOMRÅDER:

Offentlige kontorer (skjemaer, søknader, brev, timebestilling, klager, etc.):	5
Økonomiske problemer:	5
Bolig:	1
Arbeid:	1
Utlendingsmyndighetene (Visum, oppholdstillatelse, statsborgerskap, utvisning, etc.):	6
Familiegjenforening:	8
Asyl:	2
Vold i nære relasjoner:	
Tvangsekteskap, oppfølging og æresrelatert vold:	1.894
Barn med spesielle behov:	100
Innvandrerpolitisk arbeid:	25

Nasjonaliteter som oppsøkte SEIF Tromsø 2017

ERITREA
ETIOPIA
IRAK
IRAN
KONGO
MAKEDONIA
NORGE
PAKISTAN
PALESTINA
SOMALIA
SYRIA
TSJETSJENIA

III

En vanlig dag på SEIF

**Oslo - Kristiansand - Ålesund
Trondheim – Bergen –
Stavanger - Tromsø**

En vanlig dag på SEIF Oslo - Ålesund - Kristiansand Trondheim – Bergen – Stavanger - Tromsø

En vanlig dag på SEIF, på våre 7 kontorer rundt om i landet, er oftest svært hektisk og hvor de hjelpesøkende kommer med et vidt spekter av problemstillinger. Vi vil her komme med noen eksempler på vanskelige saker som krever spisskompetanse og tid:

- Kom ung jente, flyktning fra Syria, for hjelp i en krisesituasjon. Hun var på flukt fra foreldrene som har mishandlet henne i hele oppveksten. Bodde midlertidig hos venner, men trengte hjelp til trygt bosted, økonomisk bistand, fornyelse av oppholdstillatelse og til å anmelde sine foreldre. Vi avtalte møte med god advokat og vil følge henne gjennom hele prosessen: sikkerhetsvurdering fra politiet, sekundærbosetting, søknad om økonomisk støtte, bolig på trygt sted og mobilisering av det lokale hjelpeapparatet. Deretter vil vi følge henne opp så lenge hun har behov for det.
- Kom mann, arbeidsinnvandrer fra Spania, som hadde blitt oppsagt fra jobben. Vi gjennomgikk oppsigelsen med mannen, og det viste seg at oppsigelsen ikke er lovlig i henhold til arbeidsmiljøloven. Mannen fikk vår bistand til å skrive til arbeidsgiver og bestride oppsigelsen. Vi vil følge opp saken så lenge det er nødvendig.
- Kom kvinne, flyktning fra Somalia, for hjelp til å bosette seg på nytt sted. Hun har flere barn som har en kronisk sykdom og har behov for behandling hos spesialist én gang i måneden. Kvinnen og barna må fly inn til Oslo for å få behandling av spesialist, dette er veldig påkjennende for barna. Kvinnen trenger hjelp til sekundærbosetting da hun fortsatt er under bosetningsperioden på 5 år. Vi må kontakte flyktningstjenesten for å informere om familiens situasjon og behovene barna har, slik at de kan vurdere å overføre familien til en kommune som er tilknyttet et sykehus med spesialist på området.
- Kom kvinne, flyktning, fra Syria, for hjelp til å hente barna sine tilbake til Norge. Hun kom til Norge først og fikk oppholdstillatelse, senere kom mannen og barna på familiegjenforening. For ca. 20 dager siden skulle mannen bare ta med seg barna ut for å leke med dem, men kom aldri tilbake. Hun har nå fått bekreftet at mannen har tatt med seg de 4 barna deres for å dumpe dem i hjemmelandet. Kvinnen har fått høre fra bekjente fra deres tidligere felles bosted at barna har blitt etterlatt av far og at det er en ukjent person som passer på dem. Kvinnen var fortvilet, hun har kontaktet politiet, som sier at de ikke kan hjelpe henne da barna ikke befinner seg i Norge. SEIF tar kontakt med integreringsrådgiver i området og informerer om at det er 4 mindreårige barn med oppholdstillatelse i Norge som har blitt dumpet i Syria. Nå venter vi bare på at barna vil finne veien til en norsk utenriksstasjon.
- Kom syrisk mann, flyktning. Han hadde mannlige samboere før han kom til Norge, men er ikke gift fordi homofile ekteskap er forbudt i den delen av verden han kommer fra. Samboeren har fått avslag på søknad om familiegjenforening fordi de ikke var gift. SEIF bistår med klage til likestilling og diskrimineringsombudet.
- Kom kvinne fra Eritrea. Flyktning, mannen hennes har fått avslag på søknaden om familiegjenforening, fordi hun var under 18 år da de giftet seg. De har nå vært gift i 6 år. Hun og mannen bodde samme en stund i Eritrea og det er vanlig i Eritrea å gifte seg før man fyller 18 år. Vi bistår med klage til UDI.

- Kom ung mann, flyktning fra et land i Afrika. Han ønsket å takke for hjelpen. Han kom først til oss med avslag i asylsaken sin, fordi UDI ikke trodde på at han var homofil. Vi bisto med klage og fulgte med i nemdmøte i UNE og han fikk da innvilget asyl.
- Ringte journalist fra en riksavis for bakgrunnsinformasjon om æresrelatert vold og barneekteskap. Vi informerte om erfaringer med nyankomne flyktninger fra Syria og Irak hvor kvinner/ unge jenter har vært spesielt utsatte under flukten.

På en vanlig dag på SEIF mottok vi følgende henvendelser med forskjellige problemstillinger:

Familiegjenforening: **53**

Utlendingsmyndighetene: **62**

Økonomiske problemer: **4**

Arbeid: **9**

Vold i nærerelasjon: **6**

Offentlige kontorer: **29**

(Helse, bolig, skole, NAV, skatteetaten, m.m)

Detta maktet vi på SEIF, mye på grunn av opparbeidet kunnskap – men mest av alt på grunn av engasjementet og troen på at det nytter å være der for hvert enkelt menneske! Så langt vi makter, med alt for knappe ressurser ...

Sist men ikke minst:

En strategi med logisk og moralsk brist

En gledelig nyhet i 2017:

Regjeringen kom med sin reviderte strategi mot arbeidslivskriminalitet. Dette skulle altså være et satsningsområde, og en rekke offentlige etater skulle delta i arbeidet. Men i hele den store satsingen finnes ikke et eneste tiltak som går på bistand til ofrene for arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. De som ikke får lønn eller feriepenger. De som ikke får kontrakt. De som er truet av arbeidsgiverne.

Hver gang vi leser avisoppslag om at politiet og arbeidstilsynet har slått ned på sosial dumping, står det i en bisetning at så og så mange utlendinger er sendt ut av landet. Selvfølgelig uten lønn og sine rettigheter, men dersom skrives det ingenting. Det er også uklart hvilke følger arbeidslivskriminalitet og sosial dumping har for arbeidsgiver, hvis noen i det hele tatt. Dessuten tar politiet og myndighetene bare de største sakene, mens den mer «alminnelige» sosiale dumping som foregår, ikke blir prioritert.

Arbeidstakerne, ofrene, blir stående alene i de aller fleste sakene. De trenger helt enkelt hjelp til å inndrive lønn de har krav på, bestride ulovlig oppsigelser, og oppnå sine basiske rettigheter som arbeidstagere i Norge. I kampen mot grov utnyttelse av mennesker på det norske arbeidsmarkedet, burde bistand og støtte til ofrene stå sentralt i regjeringens strategi!

Flere og flere av disse ofrene finner fram til SEIF for hjelp. Vi gir råd og direkte bistand. Vi representerer også disse arbeidstakerne overfor arbeidsgiverne, forliksråd og eventuelt rettsapparatet slik at de blir i stand til å hevde sine rettigheter. Alene har ikke han eller hun stor mulighetene til å nå fram. Arbeidsgivere overser glatt et brev signert av en utnyttet arbeidstaker med bønn om å få utbetalt lønn for de siste månedene, som avtalt. Det blir med engang vanskeligere å overse et krav på vegne av arbeidstaker, fra SEIF. De som forsøker, møter vi senere i forliksrådet eller retten hvor de oftest utgjør en ynkelig figur og taper så det suser. I 2016 og 2017 mottok SEIF en beskjedne støtte fra IMDI til dette arbeidet, men i år fant IMDI det for godt å kutte denne støtten til sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. De mente at vår bistand til ofrene ikke krevde ekstra ressurser.

Først av alt, er det fristende å gå inn på den siden av saken som har å gjøre med rettferdighet og en verdig behandling av ofre for grov utnyttelse midt blant oss. Dette burde stå sentralt i regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet! Videre kan vi se på det samfunnsøkonomiske i dette arbeidet. Det ville bli mindre attraktivt for arbeidsgivere å bedrive sosial dumping, om de ender opp med faktisk å måtte betale full lønn til alle sine arbeidstakere. Og staten ville innkassere betydelige beløp i skatteinntekter. Har ikke myndighetene matvett?

Med videre beskjedne støtte kan SEIF bistå myndighetene med å lykkes i sin kamp mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, på en økonomisk innbringende og verdig måte.

SEIF April 2018